

Konkursrisiko i en Corona Virus tid

Når og hvis vi står sammen

Vi kan dagligt læse om virksomhedsejeres bekymring for, at virksomheder vil gå konkurs, og at livsværk spoler og mistes for altid. Dette i en tid, hvor alt lukkes ned på grund af virus. Det er alvorligt og en bekymring for mange, men spørgsmålet er om bekymringen er reel. Hvad sker der og hvad kan vi konkret gøre ved det. Der er mæser af muligheder for, at det ikke kommer til at ske, og lidt optimistisk set, er frygten formentlig helt eller delvist ubegrundet.

Næsten dagligt kan vi i medierne læse om bekymring for konkursrisikoen i mange virksomheder, specielt de mindre og mellemstore virksomheder, som er opbygget og drevet af enkeltpersoner. De ser en risiko for at livsværket mistes og at mange års hårdt arbejde går tabt. Det er en alvorlig bekymring og bekymringen deles et stykke hen ad vejen af forskellige interesseorganisationer for Små og Mellemstore Virksomheder.

Senest har vi dog oplevet, at bankerne har tilkendegivet interesse og villighed til at løfte noget af denne opgave og deltage i det sammenhold, der er nødvendigt for at komme nogenlunde helskinnet gennem krisen. Det er dejligt at se, at bankerne deltager i denne meget vigtige opgave.

Er der reelt en konkurs trussel?

Dette skal ikke være en belæring om, hvad der sker ved en konkurs, men det er fornuftigt at se lidt på baggrunden og hvad der egentlig sker op til og i forbindelse med en konkurs.

En konkurs består i princippet blot i at sælge alle værdier og fordele pengene ud til, der har penge til gode. Det gøres af en kurator, som typisk er en advokat, og fordelingen af pengene sker efter en fastlagt plan, hvor kuratoren får først. Hvis det er et selskab, lukker det for evigt. Hvis det er en person, så skylder vedkommende bare stadig de beløb, der ikke bliver betalt. Det samme for personen, hvis han eller hun har stillet sikkerheder f. eks overfor banken eller leverandører for et selskab. Så står resten af disse sikkerheder ubetalt, og hvis det er sikkerhed for et selskab, så risikerer personen efterfølgende en personlig konkurs.

Hvem kan begære konkurs ?. Spørgsmålet er ret enkelt, nemlig alle, der har penge til gode kan indgive en konkursbegæring.

Hvis man ser på det i praksis, og hvis man samtidigt tænker på de nuværende tider, hvor vi står sammen - dog med et par meters afstand, kan man se på de forskellige parter, der typisk står som konkursrekvirent, det vil sige dem, der indgiver konkursbegæringen.

Det offentlige er hyppig konkursrekvirent, hvis virksomheden skylder skat, moms, afgifter eller andet. Med de nye hjælpepakker, må det forventes, at det offentlige, i hvert fald for en tid, ikke vil stå som en hyppig konkursrekvirent. Skal man herudover følge intentionen bag hjælpepakkerne

må det forventes, at det offentlige vil have et helhedsbillede for øje, og være afventende. Det offentlige kan begære konkurs uden at stille sikkerhed overfor retten, hvilket gør det mere enkelt for dem, at indgive en begæring. Man må vove den påstand, at det offentlige lige netop i disse tider ikke er en alvorlig modstander.

Lønmodtagerne begærer ofte konkurs gennem fagforeningerne, hvis økonomien strammer og lønudbetalingen forsinkes. Fagforeningen dækker i første omgang lønnen, men får pengene refunderet af Lønmodtagernes Garantifond. Der skal heller ikke stilles sikkerhed for omkostninger til retten, når det er en lønmodtager eller fagforeningen, der begærer konkursen.

I en tid, hvor sammenhold og solidaritet er mærkesager, og hvor der er igangsat hjælpepakker fra regeringens og folketingets side, kunne man med rette forvente en stor tilbageholdenhed fra fagforeningerne med konkursbegæringerne. Om den holder i praksis, og om solidaritetsbegrebet holder så langt, ved vi endnu ikke. Man kan have en berettiget forventning til at fagforeningerne vil være tilbageholdende, men de bør tages i ed allerede nu, hvor sammenholdet utvivlsomt er stærkt og hvor vi allerede har set vilje til at stå sammen i forbindelse med trepartsaftalerne.

Jeg tør vove den påstand, at fagforeningerne vil være tilbageholdende, og specielt hvis der laves en aftale nu. Og hvis de ikke gør det, vil der være et kæmpe forklaringsproblem.

Den sidste gruppe, der kan erklære konkurs er virksomhedens leverandører og kreditorer. Det gælder lige fra vareleverandører over husleje og ned til de løbende telefonregninger. Hvis der er en gæld, som ikke er betalt, er der en konkursrisiko. Det kræver, at beløbet er forfaldent til betaling, og det kræver, at leverandøren har fået rettens ord for, at det er forfaldent til betaling. Det tager tid, men er desværre ubehageligt i ventetiden, og det vil altid være en personlig belastning for virksomhedsejeren.

Leverandørerne og kreditorerne skal dog i modsætning til det offentlige og lønmodtagerne stille en sikkerhed overfor retten til sagens behandling. Sikkerheden er typisk på kr. 30.000. Er der ikke aktiver, der kan blive realiseret og blive til penge, efter at en kurator vel at mærke har fået sit, er disse penge til sikkerhedsstillelsen tabt. Dermed afholder det i praksis de fleste små leverandører fra at bruge konkursinstrumentet.

Nøgleordene i dagens sprogbrug er **sammenhold og solidaritet** og med disse nøgleord, kunne man jo mane til en fælles forståelse om, at det næppe er en farbar vej, at rende og erklære hinanden konkurs. Sprogbruget indebærer, at vi skal hjælpe hinanden og støtte hinanden og komme så helskinnet ud på den anden side som muligt. Som nævnt fjerner en konkurs ikke gælden, men efterlader blot en gæld efter at alle værdier er solgt. Ofte solgt til lave priser. Det har vist sig i praksis, at ca. 85 % af alle konkurser bliver afsluttet ved, at der kun er til konkursadvokatens honorar, så økonomisk er der reelt ikke meget mening i at erklære de små og mellemstore virksomheder konkurs.

I praksis er det ikke meget at hente for kreditorerne, men det betyder rigtigt meget for virksomhederne og de folk, der står bagved og som ser risikoen for at mange års arbejde ryger i vasken.

Konklusionen kan forsigtigt være, at der for de virksomhedsejere, der frygter en konkurs, bør være en vis form for afdramatisering i den virkelige verden. Der er ingen garantier, og der er brug for mere eller mindre stiltiende ” kontrakter ” og forståelse mellem de forskellige leverandører, det offentlige og lønmodtagerne, om at en konkurs oftest ikke vil være en løsning og derfor bør undgås i alles interesse.

Det bør være en enkel sag i sammenholdets navn, og lad mig udtrykke et håb om, at det ikke er tomme ord. Som omtalt, er der i praksis kun sjældent noget reelt udbytte ud af konkurserne til kreditorerne. Der er brug for sammenhold, også på dette område, som betyder meget for de enkelte mennesker lige nu, og som vil hjælpe genrejsningen på den anden side. Der vil være behov for enkelte regeljusteringer, for at gøre tingene helt klare og tage hovedparten af bekymringerne væk. Denne opgave bør og skal være mulig i en vanskelig , tid hvor vi sammen er stærke.

Marts 2020

Kim Hersland